

Q2

Puolivuosikatsaus tammi-kesäkuu 2017

**Hyvä orgaaninen
kasvu jatkui,
liikevoitto nousi
ennätystasolle**

ETTEPLAN Oyj Puolivuosikatsaus 10.8.2017 klo 14:00

ETTEPLAN Q2 2017: Hyvä orgaaninen kasvu jatkui, liikevoitto nousi ennätystasolle

Katsauskausi huhti-kesäkuu 2017

- Konsernin liikevaihto kasvoi 8,2 prosenttia ja oli 54,3 (4-6/2016: 50,2) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla kasvu oli 9,0 prosenttia.
- Liikevaihdon orgaaninen kasvu oli 7,8 prosenttia. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla laskettuna orgaaninen kasvu oli 8,6 prosenttia.
- Operatiivinen liikevoitto* parani ja oli 4,7 (2,9) miljoonaa euroa eli 8,6 (5,8) prosenttia liikevaihdosta. Operatiiviseen liikevoittoon sisältyi negatiiviselta yhteisvaikutukseltaan 0,2 (1,0) miljoonaa euroa poikkeuksellisia eriä.
- Liikevoitto (EBIT) oli 4,2 (2,4) miljoonaa euroa eli 7,8 (4,7) prosenttia liikevaihdosta.
- Katsauskauden voitto oli 3,2 (1,8) miljoonaa euroa.
- Liiketoiminnan rahavirta parani ja oli 5,4 (1,1) miljoonaa euroa.
- Laimentamaton osakekohtainen tulos oli 0,12 (0,08) euroa.
- Etteplan jatkoi investointeja kasvuun ostamalla yritykset Suomesta ja Ruotsista.
- Etteplan päivittää arviotaan markkinanäkymistä ja pitää 3.5.2017 antamansa taloudellisen ohjeistuksensa ennallaan.

Katsauskausi tammi-kesäkuu 2017

- Konsernin liikevaihto kasvoi 22,9 prosenttia ja oli 109,1 (1-6/2016: 88,8) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla kasvu oli 23,7 prosenttia.
- Liikevaihdon orgaaninen kasvu oli 10,9 prosenttia. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla laskettuna orgaaninen kasvu oli 11,8 prosenttia.
- Operatiivinen liikevoitto* parani ja oli 9,0 (5,1) miljoonaa euroa eli 8,2 (5,7) prosenttia liikevaihdosta. Operatiiviseen liikevoittoon sisältyi negatiiviselta yhteisvaikutukseltaan 0,6 (1,2) miljoonaa euroa poikkeuksellisia eriä.
- Liikevoitto (EBIT) oli 8,0 (4,2) miljoonaa euroa eli 7,4 (4,8) prosenttia liikevaihdosta.
- Katsauskauden voitto oli 6,0 (3,2) miljoonaa euroa.
- Liiketoiminnan rahavirta parani ja oli 7,3 (-0,5) miljoonaa euroa.
- Laimentamaton osakekohtainen tulos oli 0,24 (0,15) euroa.
- Henkilöstön määrä kasvoi ja oli katsauskauden lopussa 2 731 (2 487).

**Operatiivinen liikevoitto on vaihtoehtoinen tunnusluku, joka kuvaa yhtiön operatiivista suoritustasoa: siihen ei sisälly yritysjärjestelyihin liittyviä eriä, kuten aineettomien hyödykkeiden poistoja ja lisäkauppahintojen uudelleenarvostuksia.*

Keväällä 2016 hankitut Espotel Oy ja Soikea Solutions Oy sisältyvät toisella neljänneksellä 2017 täysimääräisesti Etteplanin lukuihin.

Markkinanäkymät 2017

Etteplanin liiketoiminnan kehittymiseen vaikuttaa keskeisimmin globaali kone- ja metallituoteteollisuuden kehitys. Toimintaympäristömme kehittyy tällä hetkellä hyvin kaikilla markkina-alueilla. Keski-Euroopan markkinoiden kehityksen odotetaan säilyvän ennallaan. Ruotsin markkinoiden suotuisan tilanteen odotetaan jatkuvan. Suomen markkinatilanne on parantunut, ja hyvän kysynnän odotetaan jatkuvan. Aasian palvelumarkkinoiden kasvun arvioidaan jatkuvan.

Taloudellinen ohjeistus vuodelle 2017, päivitetty 3.5.2017

Odotamme koko vuoden 2017 liikevaihdon ja liikevoiton kasvavan merkittävästi vuoteen 2016 verrattuna.

Avainlukuja

(1 000 EUR)	4-6/2017	4-6/2016	1-6/2017	1-6/2016	1-12/2016
Liikevaihto	54 314	50 211	109 116	88 814	183 938
Operatiivinen liikevoitto	4 669 (8,6 %)	2 911 (5,8 %)	8 998 (8,2 %)	5 090 (5,7 %)	12 071 (6,6 %)
Liikevoitto (EBIT)	4 218 (7,8 %)	2 352 (4,7 %)	8 045 (7,4 %)	4 248 (4,8 %)	10 131 (5,5 %)
Laimentamaton osakekohtainen tulos, EUR	0,12	0,08	0,24	0,15	0,33
Omavaraisuusaste, %	40,1	38,1	40,1	38,1	40,0
Liiketoiminnan rahavirta	5 400	1 148	7 305	-533	5 661
ROCE, %	19,3	13,9	18,6	12,8	14,8
Henkilöstö kauden lopussa	2 731	2 487	2 731	2 487	2 545

Toimitusjohtaja Juha Näkki:

Vuoden toisella neljänneksellä liiketoimintamme kehittyi ensimmäisen neljänneksen tapaan mallikkaasti. Suomen markkinatilanne parani katsauskaudella ja muiden markkina-alueidemme hyvä tilanne jatkui. Pystyimme hyödyntämään palveluntarjontaamme ja vahvaa markkina-asemaamme. Toisen neljänneksen liikevaihtomme kasvoi vertailukelpoisilla valuuttakursseilla 9,0 prosenttia vertailukautta lyhyemmästä neljänneksestä huolimatta. Suurin osa kasvusta oli orgaanista. Määrätietoisen strategian toteutuksen ansiosta pystyimme parantamaan kannattavuuttamme edelleen ja liikevoittonamme nousi ennätystasolle. Myös aiemmilla neljänneksillä kassavirran parantamiseksi tehdyt toimenpiteet tuottivat tulosta ja saavutimme toiselle neljännekselle ennätyskellisen kassavirran.

Suunnittelupalvelut-palvelualueella kone- ja laitesuunnittelun kysyntä parani erityisesti Suomessa ja laitossuunnittelun investointihankkeita käynnistyi jonkin verran. Palveluratkaisujemme avulla palvelualueen liiketoiminta kehittyi positiivisesti ja saavutimme selkeän tulosparannuksen. Investoimme myös tulevaan kasvuun vahvistamalla osaamistamme laivanrakennussuunnittelussa ja teräsrakennussuunnittelussa ostamalla SDS Aura Oy:n Suomessa.

Sulautetut järjestelmät ja IoT -palvelualueella liiketoimintamme kehittyi vakaasti. Liikevaihto kasvoi odotustemme mukaisesti, mutta kannattavuutta rasittivat hieman ensimmäisellä neljänneksellä toteutetut investoinnit orgaaniseen kasvuun sekä joidenkin projektien tuntiylitykset. Palvelualueen kysyntä on kuitenkin erinomaisella tasolla, mikä tarjoaa meille hyviä kasvumahdollisuuksia jatkossa.

Teknisen dokumentoinnin liiketoimintamme kehittyi jälleen erinomaisesti. Erityisesti ulkoistusratkaisumme tarjosivat vakaan pohjan kasvulle ja liiketoimintamme positiiviselle kehitykselle. Laajensimme myös toimintaamme Ruotsissa ostamalla Sorona Innovation AB:n. Sorona täydentää palveluntarjontaamme erityisesti rakenteisessa dokumentoinnissa ja vahvistaa asemaamme Etelä-Ruotsissa.

Olen tyytyväinen kehitykseen ensimmäisellä vuosipuoliskolla. Saavutimme voittoja laajalla rintamalla ja toteutimme kasvua tukevia investointeja. Katsauskauden jälkeen ostimme Kiinan yhteisyrityksemme 100-prosenttiseen omistukseemme, mikä osaltaan tukee etenemistämme Kiinan erittäin potentiaalisilla markkinoilla.

Vaikka näkyvyys päämarkkinoillamme on edelleen lyhyt, epävarmuus on vähentynyt, ja lähdemme toiselle vuosipuoliskolle luottavaisin mielin.

Toimintaympäristö

Etteplanin liiketoimintaan vaikuttavat sekä maailmanlaajuiset megatrendit että toimialakohtainen kehitys. Muun muassa esineiden internet (Internet of Things, IoT), digitalisaatio, vaatimukset ympäristöystävällisille tuotteille ja tuotteiden lyhentynyt elinkaari luovat tarpeita älykkäille ja tehokkaille suunnitteluratkaisuille kaikilla teollisuudenaloilla. Yritykset suuntaavat edelleen investointejaan näille alueille, mikä luo mahdollisuuksia suunnittelualan toimijoille. Palveluiden ulkoistustrendin jatkuminen vaikutti positiivisesti toimialan kehitykseen. Palveluiden hankinnan keskittymiskehitys jatkui, mikä tarjosi globaalisti toimiville suunnittelualan yrityksille kasvumahdollisuuksia.

Etteplanin kehittymiseen vaikuttaa keskeisimmin globaalit kone- ja metallituoteteollisuuden kehitys. Toimintaympäristömme kehittyi positiivisesti, ja markkinatilanne oli hyvä kaikilla markkina-alueillamme. Epävarmuus väheni, mutta vaikeasti ennakoitavat muutokset Etteplanin päämarkkinoilla ja eri asiakasteollisuuksissa jatkuivat kuitenkin toisella neljänneksellä.

Palveluidemme kysynnässä toimialoittain ei tapahtunut merkittäviä muutoksia vuoden toisella neljänneksellä, mutta asiakaskohtaiset erot olivat huomattavia. Kaivosteollisuuden aktiviteetti on lisääntynyt. Paperiteollisuuden kysyntä jatkui edelleen vahvana. Nosto- ja siirtolaitevalmistajien kysyntä säilyi keskimäärin hyvällä tasolla. Energian- ja sähkönsiirtopalveluiden kysyntä jatkui verrattain hyvällä tasolla. Metsäteollisuuden laitevalmistajien kysyntä oli edelleen hyvällä tasolla. Ilmailu- ja puolustusvälineiteollisuuden kysyntä oli hyvällä tasolla. Ajoneuvo- ja kuljetusvälineiteollisuuden erikoisosaamista vaativissa testaus- ja analyysipalveluissa hyvä kysyntä jatkui. ICT-toimialan kysyntä oli hyvällä tasolla.

Laitossuunnittelun kysyntä piristyi kaikilla toimialoilla, ja erityisesti käynnistyi peruskorjausinvestointeja. Sulautettujen järjestelmien ja teollisen internetin ratkaisujen kysyntä jatkui hyvänä kaikilla asiakastoimialoilla.

Markkinakehityksessä oli Etteplanin päämarkkinoilla eroja. Kilpailu työntekijöistä ja tiettyjen alojen erityisosaajien vaikeutunut saatavuus hyvässä markkinatilanteessa vaikuttivat koko alan kehitykseen kaikilla markkina-alueilla.

Suomessa teknologiateollisuuden liikevaihto kasvoi hieman 2016, ja liikevaihdon katsotaan edelleen olevan noususuunnassa. Huhti-kesäkuussa 2017 teknologiateollisuuden yritykset saivat uusia tilauksia euromääräisesti 25 prosenttia enemmän kuin tammi-maaliskuussa 2017 ja 47 prosenttia enemmän kuin vastaavalla ajanjaksolla 2016. Tarjouspyyntöjen määrä kasvoi edelleen. Etteplanin keskeisen asiakaskunnan saamien tilausten määrä oli huhti-kesäkuussa keskimäärin samalla tasolla kuin vuoden ensimmäisellä neljänneksellä. Suomessa suunnittelupalveluiden kysyntä oli hieman muuta Eurooppaa heikommalla tasolla.

Ruotsissa markkinakysyntä jatkui erittäin hyvällä tasolla. Saksassa, Alankomaissa ja Puolassa suunnittelupalveluiden kysyntä jatkui hyvällä tasolla.

Kiinan markkinoiden epävarmuus on vähentynyt ja kysyntä säilyi edelleen hyvällä tasolla. Erityisesti automatisoitujen tuotantojärjestelmien ja robotiikan kysyntä oli suurta. Palvelumarkkinoiden avautuminen tarjosi edelleen kasvumahdollisuuksia suunnittelualan toimijoille.

Liikevaihto

Etteplanin liikevaihto kasvoi huhti-kesäkuussa 8,2 prosenttia ja oli 54,3 (4-6/2016: 50,2) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla laskettuna liikevaihto kasvoi 9,0 prosenttia. Orgaaninen kasvu oli 7,8 prosenttia. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla laskettuna orgaaninen kasvu oli 8,6 prosenttia.

Tammi-kesäkuussa liikevaihto kasvoi 22,9 prosenttia ja oli 109,1 (1-6/2016: 88,8) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla laskettuna liikevaihto kasvoi 23,7 prosenttia. Orgaaninen kasvu oli 10,9 prosenttia. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla laskettuna orgaaninen kasvu oli 11,8 prosenttia.

Toisella vuosineljänneksellä oli vertailukautta vähemmän työpäiviä, koska pääsiäinen ja siihen liittyvät vapaapäivät ajoittuivat vuonna 2017 toiselle neljännekselle ja vuonna 2016 vastaavasti ensimmäiselle neljännekselle. Siitä huolimatta Etteplanin hyvä orgaaninen kasvu jatkui toisella neljänneksellä Etteplanin hyvän palvelutarjonnan ja vahvan markkina-aseman ansiosta. Parantunut markkinatilanne tuki kasvua.

Etteplanin liiketoiminta sisältää kausivaihtelua. Kausivaihteluihin vaikuttavat loma-ajat sekä asiakasyritysten tuotekehitys- ja investointihankkeiden ajoittuminen pääosin kevääseen ja vuoden loppupuolelle. Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihto on tyyppillisesti muiden vuosineljännesten liikevaihtoa matalampi.

Tulos

Operatiivinen liikevoitto parani huhti-kesäkuussa 60,4 prosenttia ja oli 4,7 (4-6/2016: 2,9) miljoonaa euroa eli 8,6 (5,8) prosenttia liikevaihdosta. Poikkeuksellisten erien negatiivinen yhteisvaikutus operatiiviseen liikevoittoon oli 0,2 (1,0) miljoonaa euroa.

Operatiivinen liikevoitto parani tammi-kesäkuussa 76,8 prosenttia ja oli 9,0 (1-6/2016: 5,1) miljoonaa euroa eli 8,2 (5,7) prosenttia liikevaihdosta. Poikkeuksellisten erien negatiivinen yhteisvaikutus operatiiviseen liikevoittoon oli 0,6 (1,2) miljoonaa euroa. Liiketoiminnan kulut kasvoivat yhteensä 19,3 (30,5) prosenttia.

Aiempaa parempi kysyntätilanne ja Johdettujen palvelumallien osuuden kasvu tehosti Etteplanin kapasiteetin hallintaa ja paransi kannattavuutta.

Operatiivinen liikevoitto on vaihtoehtoinen tunnusluku, joka kuvaa yhtiön operatiivista suoritustasoa: siihen ei sisälly yritysjärjestelyihin liittyviä eriä, kuten aineettomien hyödykkeiden poistoja ja lisäkauppahintojen uudelleenarvostuksia.

Huhti-kesäkuussa liikevoitto (EBIT) parani 79,3 prosenttia ja oli 4,2 (4-6/2016: 2,4) miljoonaa euroa eli 7,8 (4,7) prosenttia liikevaihdosta. Tammi-kesäkuussa liikevoitto (EBIT) parani 89,4 prosenttia ja oli 8,0 (1-6/2016: 4,3) miljoonaa euroa eli 7,4 (4,8) prosenttia liikevaihdosta.

Tammi-kesäkuussa rahoituskulujen määrä oli 0,6 (1-6/2016: 0,8) miljoonaa euroa.

Tammi-kesäkuun voitto ennen veroja oli 7,7 (1-6/2016: 3,9) miljoonaa euroa. Tuloslaskelman verot olivat 21,8 (16,6) prosenttia laskettuna tuloksesta ennen veroja. Verojen määrä oli 1,7 (0,6) miljoonaa euroa.

Tammi-kesäkuun voitto oli 6,0 (1-6/2016: 3,2) miljoonaa euroa.

Tammi-kesäkuussa laimentamaton osakekohtainen tulos oli 0,24 (1-6/2016: 0,15) euroa. Osakekohtainen oma pääoma oli 2,20 (30.6.2016: 1,99) euroa. Sitoutuneen pääoman tuotto (ROCE) ennen veroja oli 18,6 (12,8) prosenttia.

Rahoitusasema ja liiketoiminnan rahavirta

Konsernin rahavarat olivat kesäkuun lopussa 4,3 (30.6.2016: 5,9) miljoonaa euroa. Konsernin korolliset velat olivat 35,9 (38,6) miljoonaa euroa. Lyhytaikaisten käyttämättömien luottolimiittien määrä oli 4,7 (6,1) miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan rahavirta parani merkittävästi ja oli huhti-kesäkuussa 5,4 (4-6/2016: 1,1) miljoonaa euroa ja tammi-kesäkuussa vastaavasti 7,3 (1-6/2016: -0,5) miljoonaa euroa. Tammi-kesäkuussa rahavirta investointien jälkeen oli 3,6 (1-6/2016: -22,5) miljoonaa euroa. Rahavirta parani käyttöpääoman optimoinnin ja asiakkaiden maksuaikojen paremman jakautumisen ansiosta erityisesti 2016 ostetuissa yrityksissä. Rahavirta kertyy vuosineljänneksittäin epätasaisesti liiketoiminnan kausivaihtelun vuoksi.

Taseen loppusumma 30.6.2017 oli 138,6 (30.6.2016: 129,9) miljoonaa euroa. Liikearvo taseessa oli 59,5 (57,9) miljoonaa euroa.

Omavaraisuusaste oli kesäkuun lopussa 40,1 (30.6.2016: 38,1) prosenttia.

Investoinnit

Konsernin bruttoinvestoinnit olivat tammi-kesäkuussa 5,5 (1-6/2016: 28,0) miljoonaa euroa. Konsernin bruttoinvestoinnit koostuivat yrityskaupoista ja kasvuun liittyvistä laitehankinnoista ja suunnitteluohjelmistojen lisenssimaksuista.

Henkilöstö

Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä kasvoi 14,9 prosenttia viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Konsernin palveluksessa oli keskimäärin 2 638 (1-6/2016: 2 295) henkilöä ja kesäkuun lopussa 2 731 (30.6.2016: 2 487) henkilöä. Kesäkuun lopussa konsernin palveluksessa Suomen ulkopuolella työskenteli 934 (30.6.2016: 822) henkilöä. Kesäkuun lopussa lomautettuna oli 15 työntekijää.

Liiketoimintakatsaus

Vuonna 2016 toteutetut merkittävät yritysostot sekä ulkoistusliiketoiminnan menestys vahvistavat Etteplanin markkina-asemaa ja tukevat yhtiön kasvua. Johdettujen palvelumallien (Managed Services) ja digitalisaatioon liittyvien palveluiden kysyntä jatkui edelleen hyvällä tasolla.

Yleinen markkinakysyntä kehittyi vuoden alun tapaan positiivisesti ja oli vuoden takaiseen verrattuna selkeästi parempi. Uusia tuotekehitys- ja laitesuunnitteluhankkeita oli aiempaa enemmän. Uusia laitossuunnitteluinvestointeja käynnistyi jonkin verran.

Toisella vuosineljänneksellä oli vertailukautta vähemmän työpäiviä, koska pääsiäinen ja siihen liittyvät vapaapäivät ajoittuivat vuonna 2017 toiselle neljännekselle ja vuonna 2016 vastaavasti ensimmäiselle neljännekselle. Siitä huolimatta Etteplanin hyvä orgaaninen kasvu jatkui toisella neljänneksellä.

Suomen markkinatilanne on parantunut. Joidenkin alojen erityisosaajien vaikeutunut saatavuus vaikutti jonkin verran liiketoimintamme kehitykseen.

Ruotsissa Etteplanin markkina-asema on vahvistunut, ja saimme monta merkittävää tilausta. Myös yleinen markkinakysyntä säilyi hyvällä tasolla. Ruotsissa henkilöstön vaihtuvuus ja kilpailu asiantuntijoista rasittivat edelleen liiketoimintaa. Alankomaissa ja Saksassa kysyntä on kehittynyt hyvin. Puolassa kysyntätilanne jatkui hyvänä, ja liiketoiminta kehittyi positiivisesti.

Kiinan markkinoille myytyjen tuntien määrä kasvoi parantuneen markkinatilanteen ja palvelumarkkinoiden avautumisen siivittämänä huhti-kesäkuussa 45,0 prosenttia ja tammi-kesäkuussa vastaavasti 55,5 prosenttia.

Avainasiakkuudet kasvoivat tammi-kesäkuussa 23,4 prosenttia viime vuoteen verrattuna yleisen markkinatilanteen paranemisen ja Etteplanin kattavan palvelutarjonnan ansiosta.

Etteplanin tavoitteena on saavuttaa Johdettujen palvelumallien (Managed Services index, MSI) 65 prosentin osuus liikevaihdosta vuoteen 2019 mennessä. Johdettujen palvelumallien osuus liikevaihdosta oli tammi-kesäkuussa 57 (1-6/2016: 50) prosenttia. Johdettujen palvelumallien osuuden kasvu tehostaa Etteplanin kapasiteetin hallintaa ja parantaa kannattavuutta.

Digitalisaatioon liittyvien palvelujemme kysyntä kehittyi edelleen erittäin hyvin. Etteplanin asiakkaat investoivat digitalisointiin ja laitteiden älykkyyteen, mikä luo yhtiölle merkittäviä kasvumahdollisuuksia.

Suunnittelupalvelut

Suunnittelupalveluilla tarkoitetaan asiakkaan koneen tai laitteen teknisten ominaisuuksien innovointia, suunnittelua ja laskentaa tuotekehitystarpeisiin sekä tuotteen valmistusta varten. Toimeksiannot ovat tyypillisesti uuden tuotteen tuotekehitystä, tuotantolaitosten suunnittelua tai toimitussuunnittelua, jossa tuote räätälöidään loppuasiakkaan vaatimusten ja markkina-alueen lainsäädännön mukaiseksi.

(1 000 EUR)	4-6/2017	4-6/2016	Muutos ed. vuodesta	1-6/2017	1-6/2016	Muutos ed. vuodesta	1-12/2016*
Liikevaihto	30 790	29 687	3,7 %	61 850	59 658	3,7 %	112 823
Operatiivinen liikevoitto	2 691	1 910	40,9 %	5 033	3 294	52,8 %	6 493
Operatiivinen liikevoitto, %	8,7	6,4		8,1	5,5		5,8
MSI-indeksi (Managed Services index)	53	49		53	49		49

*Sulautetut järjestelmät ja IoT sisältyi suunnittelupalveluihin Q1 2016.

Aiemmin Suunnittelupalvelut -palvelualueeseen kuulunut Sulautetut järjestelmät -osaamisalue siirrettiin toisella vuosineljänneksellä 2016 osaksi Sulautetut järjestelmät ja IoT -palvelualue. Etteplanin liikevaihto sulautetuissa järjestelmissä oli vuonna 2015 noin 11 miljoonaa euroa ja osaamisalueen palveluksessa oli yhteensä noin 130 henkilöä. Sulautetut järjestelmät -osaamisalue sisältyy Suunnittelupalvelut-palvelualueen vertailulukuihin vuoden 2016 ensimmäisellä neljänneksellä.

Suunnittelupalveluiden osuus Etteplanin liikevaihdosta oli huhti-kesäkuussa 57 (4-6/2016: 59) prosenttia. Tammi-kesäkuussa osuus oli myös 57 (1-6/2016: 67) prosenttia.

Palvelualueen liikevaihto kasvoi huhti-kesäkuussa 3,7 prosenttia ollen 30,8 (4-6/2016: 29,7) miljoonaa euroa. Tammi-kesäkuussa liikevaihto kasvoi 3,7 prosenttia ollen 61,9 (1-6/2016: 59,7) miljoonaa euroa. Liikevaihdon kehitykseen vaikutti Sulautetut järjestelmät -osaamisalueen siirto osaksi Sulautetut järjestelmät ja IoT -palvelualueetta vuoden 2016 toisella neljänneksellä.

2016 toteutetut ulkoistukset kasvattivat liikevaihtoa. Uusia tuotekehitys- ja laitesuunnitteluhankkeita oli aiempaa enemmän. Uusia laitossuunnitteluinvestointeja käynnistyi jonkin verran. Käivösteollisuuden kysyntä jatkui aiempaa paremmalla tasolla.

Suunnittelupalveluiden operatiivinen liikevoitto oli huhti-kesäkuussa 2,7 (4-6/2016: 1,9) miljoonaa euroa eli 8,7 (6,4) prosenttia liikevaihdosta. Tammi-kesäkuussa operatiivinen liikevoitto oli 5,0 (1-6/2016: 3,3) miljoonaa euroa eli 8,1 (5,5) prosenttia liikevaihdosta. Kannattavuuslukuihin vaikutti Sulautetut järjestelmät -osaamisalueen siirto osaksi Sulautetut järjestelmät ja IoT -palvelualueetta vuoden 2016 toisella neljänneksellä. Johdettujen palvelumallien osuuden kasvu ja hyvä kapasiteetin käyttöaste paransivat kannattavuutta.

Johdettujen palvelumallien (Managed Services Index, MSI) osuus palvelualueen liikevaihdosta nousi huhti-kesäkuussa 53 (4-6/2016: 49) prosenttiin. Tammi-kesäkuussa osuus oli 53 prosenttia (1-6/2016: 49) prosenttia. Suunnittelupalveluiden kapasiteetin käyttöaste oli yleisesti hyvällä tasolla tammi-kesäkuussa 2017.

Kiinassa Etteplan aloitti yhteistyön mm. TROX Air Conditioning Components (Suzhou) Co., Ltd:n ja Neusoft Medical Systems Co., Ltd.:n kanssa.

Etteplan vahvisti suunnitteluosaamistaan ostamalla laivanrakennuksen lujuuslaskentaan ja teräsrakennesuunnitteluun erikoistuneen suomalaisen SDS Aura Oy:n. SDS Auran henkilöstö, yhteensä 16 henkilöä, siirtyivät Etteplanin palvelukseen vanhoina työntekijöinä.

Sulautetut järjestelmät ja IoT

Sulautetut järjestelmät ja IoT tarkoittaa tuotekehityspalveluja ja teknologiaratkaisuja, joilla koneita ja laitteita ohjataan ja jotka mahdollistavat niiden digitaalisen verkottumisen osaksi esineiden internetiä. Usein asiakkaamme haasteena on kehittää uuteen liiketoimintamalliin perustuva palvelu, jossa hyödynnetään digitalisaation tarjoamia mahdollisuuksia.

(1 000 EUR)	4-6/2017	4-6/2016	Muutos ed. vuodesta	1-6/2017	1-6/2016	Muutos ed. vuodesta	1-12/2016*
Liikevaihto	13 232	11 653	13,5 %	26 786	11 653	129,9 %	35 400
Operatiivinen liikevoitto	1 169	1 224	-4,5 %	2 500	1 224	104,2 %	3 956
Operatiivinen liikevoitto, %	8,8	10,5		9,3	10,5		11,2
MSI-indeksi (Managed Services index)	55	49		55	49		54

*Sulautetut järjestelmät ja IoT sisältyi suunnittelupalveluihin Q1 2016.

Etteplan osti huhtikuussa 2016 Espotel Oy:n ja Soikea Solutions Oy:n ja laajensi liiketoimintaansa sulautetuissa järjestelmissä ja esineiden internetiin (Internet of Things, IoT). Sulautetut järjestelmät ja IoT on Etteplanin kolmas palvelualue, jonka raportointi aloitettiin vuoden 2016 puolivuositarkastuksen yhteydessä. Ostetut yritykset ovat mukana Etteplanin luvuissa 1.4.2016 alkaen.

Aiemmin Suunnittelupalvelut-palvelualueeseen kuulunut Sulautetut järjestelmät -osaamisalue siirrettiin toisella vuosineljänneksellä 2016 osaksi Sulautetut järjestelmät ja IoT -palvelualue. Etteplanin liikevaihto sulautetuissa järjestelmissä oli vuonna 2015 noin 11 miljoonaa euroa ja osaamisalueen palveluksessa oli yhteensä noin 130 henkilöä. Sulautetut järjestelmät -osaamisalue sisältyy Suunnittelupalvelut-palvelualueen vertailulukuihin vuoden 2016 ensimmäisellä neljänneksellä.

Sulautettujen järjestelmien ja IoT:n osuus Etteplanin liikevaihdosta oli huhti-kesäkuussa 24 (4-6/2016: 23) prosenttia, ja tammi-kesäkuussa vastaavasti 24 (1-6/2016: 13) prosenttia. Palvelualueen liikevaihto kasvoi huhti-kesäkuussa 13,5 prosenttia ollen 13,2 (4-6/2016: 11,7) miljoonaa euroa. Tammi-kesäkuussa kasvu oli 129,9 prosenttia ja liikevaihto 26,8 (1-6/2016: 11,7) miljoonaa euroa. Palvelualueen kysyntätilanne säilyi erittäin hyvänä kaikilla markkina-alueilla. Joidenkin alojen erityisosaajien vaikeutunut saatavuus vaikutti jonkin verran liikevaihdon kehitykseen.

Sulautettujen järjestelmien ja IoT:n operatiivinen liikevoitto oli huhti-kesäkuussa 1,2 (4-6/2016: 1,2) miljoonaa euroa eli 8,8 (10,5) prosenttia liikevaihdosta. Tammi-kesäkuussa operatiivinen liikevoitto oli 2,5 (1-6/2016: 1,2) miljoonaa euroa eli 9,3 (10,5) prosenttia liikevaihdosta. Vuoden

ensimmäisellä neljänneksellä toteutetut orgaaniseen kasvuun tähtäävät investoinnit ja joidenkin projektien tuntiylitykset rasittivat kannattavuutta jonkin verran.

Johdettujen palvelumallien (Managed Services index, MSI) osuus palvelualueen liikevaihdosta oli huhti-kesäkuussa 55 (4-6/2016: 49) prosenttia. Tammi-kesäkuussa osuus oli 55 (1-6/2016: 49) prosenttia. Sulautetut järjestelmät ja IoT -palvelualueen kapasiteetin käyttöaste oli vuoden toisella vuosineljänneksellä hyvällä tasolla.

Tekninen dokumentointi

Teknisellä dokumentoinnilla tarkoitetaan tuotteen teknisten ominaisuuksien dokumentointia tuotteen käyttäjille tarkoitetuiksi manuaaleiksi tai oppaiksi sekä tuotetun sisällön hallintaa ja jakelua sähköisessä tai painetussa muodossa. Tekninen dokumentointi on useimmiten teollisen asiakkaan ydinliiketoiminnan ulkopuolella oleva toiminto, jolla on keskeinen merkitys loppuasiakkaan huolto- ja kunnossapitoliiiketoiminnan sujuvuuteen ja tehokkuuteen.

(1 000 EUR)	4-6/2017	4-6/2016	Muutos ed. vuodesta	1-6/2017	1-6/2016	Muutos ed. vuodesta	1-12/2016
Liikevaihto	10 268	8 867	15,8 %	20 391	17 493	16,6 %	35 714
Operatiivinen liikevoitto	972	550	76,7 %	1 774	1 224	45,0 %	2 838
Operatiivinen liikevoitto, %	9,5	6,2		8,7	7,0		7,9
MSI-indeksi (Managed Services index)	78	71		77	69		70

Teknisen dokumentoinnin osuus Etteplanin liikevaihdosta oli huhti-kesäkuussa 19 (4-6/2016: 18) prosenttia. Tammi-kesäkuussa osuus oli 19 (1-6/2016: 20) prosenttia.

Palvelualueen liikevaihto kasvoi huhti-kesäkuussa 15,8 prosenttia ollen 10,3 (4-6/2016: 8,9) miljoonaa euroa. Tammi-kesäkuussa kasvua oli 16,6 prosenttia ja liikevaihto 20,4 (1-6/2016: 17,5) miljoonaa euroa. Palvelualueen hyvää kehitystä leimasi edelleen vahva orgaaninen kasvu ja ulkoistusliiketoiminnan menestys.

Teknisen dokumentoinnin operatiivinen liikevoitto oli huhti-kesäkuussa 1,0 (4-6/2016: 0,6) miljoonaa euroa eli 9,5 (6,2) prosenttia liikevaihdosta. Tammi-kesäkuussa operatiivinen liikevoitto oli 1,8 (1-6/2016: 1,2) miljoonaa euroa eli 8,7 (7,0) prosenttia liikevaihdosta.

Johdettujen palvelumallien (Managed Services Index, MSI) osuus palvelualueen liikevaihdosta kasvoi ja oli huhti-kesäkuussa 78 (4-6/2016: 71) prosenttia. Tammi-kesäkuussa osuus oli 77 (1-6/2016: 69) prosenttia liikevaihdosta. Teknisen dokumentoinnin kapasiteetin käyttöaste oli yleisesti hyvällä tasolla vuoden 2017 toisella neljänneksellä.

Etteplan laajensi toimintaansa Ruotsissa ja osti teknisen dokumentoinnin ratkaisuihin erikoistuneen Sorona Innovation AB:n. Yrityskaupassa Sorona Innovationin henkilöstö, kaikkiaan 9 henkilöä, siirtyi Etteplanin palvelukseen jatkaen vanhoina työntekijöinä.

Etteplan ja CoolStuff AB allekirjoittivat yhteistyösopimuksen, jonka mukaan Etteplanista tulee CoolStuff AB:n teknisen dokumentoinnin strateginen yhteistyökumppani Ruotsissa.

HALLINTO

Varsinainen yhtiökokous

Etteplan Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 4. huhtikuuta 2017 Yhtiön toimitiloissa Vantaalla.

Yhtiökokous vahvisti tilinpäätöksen ja myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle tilikaudelta 2016.

Yhtiökokous päätti hallituksen nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan ehdotuksen mukaisesti Yhtiön hallituksen jäsenten lukumääräksi kuusi henkilöä. Hallituksen jäseniksi valittiin uudelleen hallituksen nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan ehdotuksen mukaisesti **Patrick von Essen, Matti Huttunen, Robert Ingman** ja **Leena Saarinen**. Lisäksi yhtiökokous valitsi hallitukseen uusina jäseninä **Cristina Anderssonin** ja **Mikko Tepposen**.

Yhtiön tilintarkastajiksi valittiin tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab, päävastuullisena tilintarkastajana KHT **Ari Eskelinen**. Toiseksi tilintarkastajaksi valittiin HT-tilintarkastaja **Olli Wesamaa**. Tilintarkastajien palkkiot maksetaan Yhtiön hyväksymän laskun mukaan.

Hallituksen valtuutukset

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään omien osakkeiden hankkimisesta yhdessä tai useammassa erässä Yhtiön vapaalla omalla pääomalla. Omia osakkeita voidaan hankkia enintään 2 000 000 kappaletta. Omien osakkeiden hankinta voi tapahtua muussa kuin osakkeenomistajien osakeomistuksen suhteessa, eli hallituksella on mahdollisuus päättää myös suunnatusta omien osakkeiden hankinnasta.

Valtuutus sisältää oikeuden päättää Yhtiön osakkeiden hankkimisesta kaikille osakkeenomistajille osoitetulla ostotarjouksella samoin ehdoin ja hallituksen päättämään hintaan tai julkisessa kaupankäynnissä osakkeiden hankintahetken markkinahintaan Nasdaq Helsinki Oy:n järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä siten, että Yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden yhteenlaskettu määrä on enintään kymmenen (10) prosenttia Yhtiön kaikista osakkeista. Omien osakkeiden vähimmäishankintahinta on osakkeen alin julkisessa kaupankäynnissä noteerattu markkinahinta ja enimmäishankintahinta vastaavasti osakkeen korkein julkisessa kaupankäynnissä noteerattu markkinahinta valtuutuksen voimassaoloaikana.

Mikäli osakkeita hankitaan julkisessa kaupankäynnissä, osakkeet hankitaan muussa kuin osakkeenomistajien omistusten suhteessa. Tällöin omien osakkeiden hankintaan tulee olla Yhtiön kannalta painava taloudellinen syy. Osakkeita voidaan hankkia käytettäväksi vastikkeena mahdollisissa yrityskaupoissa tai käytettäväksi muissa rakennejärjestelyissä. Osakkeita voidaan käyttää myös henkilöstön kannustinohjelmien toteuttamiseen. Hankitut osakkeet voidaan pitää Yhtiöllä, mitätöidä tai luovuttaa edelleen.

Osakkeiden hankinta alentaa Yhtiön vapaata omaa pääomaa.

Valtuutus on voimassa kahdeksantoista (18) kuukautta varsinaisen yhtiökokouksen päätöksestä alkaen 4.4.2017 ja päättyen 4.10.2018. Valtuutus korvaa aikaisemman vastaavan valtuutuksen.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 2.500.000 osakkeen antamisesta osakeannilla tai antamalla optio-oikeuksia tai muita osakkeisiin oikeuttavia osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:n tarkoittamia erityisiä oikeuksia yhdessä tai useammassa erässä. Valtuutus sisältää oikeuden päättää antaa joko uusia osakkeita tai Yhtiön hallussa olevia omia osakkeita.

Valtuutus sisältää oikeuden poiketa osakkeenomistajien osakeyhtiölain 9 luvun 3 §:n mukaisesta merkintäetuoikeudesta eli hallituksella on oikeus suunnata osakeanti tai optio-oikeuksien tai muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antaminen. Valtuutus sisältää myös oikeuden

määrätä kaikista osakeannin, optio-oikeuksien tai muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisen ehdoista. Valtuutus sisältää siten oikeuden päättää merkintöjen hinnoista, merkintään oikeutetuista ja muista merkintäehdoista. Osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta voidaan poiketa edellyttäen, että tähän on Yhtiön kannalta painava taloudellinen syy, kuten yrityskaupan rahoittaminen, muu Yhtiön liiketoiminnan kehittäminen tai pääomahuoltoon liittyvä järjestely taikka henkilöstön kannustaminen. Osakkeita annettaessa hallitus on oikeutettu päättämään, että osakkeita voidaan merkitä apporttiomaisuutta vastaan tai muutoin tietyin ehdoin. Valtuutus sisältää oikeuden päättää merkintähinnan merkitsemisestä osakepääoman ja sijoitetun vapaan oman pääoman rahaston välillä.

Valtuutus on voimassa kaksi (2) vuotta yhtiökokouksen päätöksestä alkaen 4.4.2017 ja päättyen 4.4.2019.

Osinko

Varsinainen yhtiökokous päätti 4.4.2017 hallituksen ehdotuksen mukaisesti, että tilikaudelta 2016 jaetaan osinkona 0,16 euroa osakkeelta ja jäljelle jäävät voittovarot jätetään vapaaseen omaan pääomaan. Yhtiökokouksen päättämä osinko maksettiin osakkaalle, joka osingon täsmäytyspäivänä 6.4.2017 oli merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään Yhtiön osakasluetteloon. Osinko maksettiin 13.4.2017.

Osakkeet

Etteplanin osakkeet on listattu Nasdaq Helsinki Oy:ssä Small cap -markkina-arvoryhmässä Teollisuustuotteet ja -palvelut -toimialaryhmässä tunnuksella ETTE. Etteplan muutti kaupankäyntitunnuksensa helmikuussa 2017. Vanha tunnus oli ETT1V.

Yhtiön osakepääoma 30.6.2017 oli 5 000 000,00 euroa ja koko osakemäärä 24 771 492 kappaletta. Yhtiöllä on yksi osakesarja. Kaikilla osakkeilla on samanlainen oikeus osinkoon ja Yhtiön varoihin.

Etteplan Oyj:n osakkeita vaihdettiin tammi-kesäkuun aikana 1 124 344 (1-6/2016: 624 377) kappaletta yhteensä 7,8 (2,8) miljoonan euron arvosta. Osakkeen alin kurssi oli 5,56 euroa, ylin kurssi 9,49 euroa, keskiarvo 6,93 euroa ja päätöskurssi 9,11 euroa. Osakekannan markkina-arvo 30.6.2017 oli 225,3 (110,9) miljoonaa euroa.

Yhtiön omat osakkeet

Yhtiö luovutti 28.4.2017 yhteensä 169 939 kpl yhtiön hallussa olevia omia osakkeita yhtiön avainhenkilöille vuonna 2014 perustetun kannustinjärjestelmän ehtojen mukaisesti.

Etteplan Oyj:n hallitus on 21.6.2017 päättänyt käynnistää omien osakkeiden takaisinosto-ohjelman. Hankittuja osakkeita käytetään avainhenkilöiden osakepohjaiseen kannustinjärjestelmään liittyvien velvoitteiden täyttämiseksi julkisella kaupankäynnillä Nasdaq Helsinki Oy:ssä vallitsevaan markkinahintaan. Osakkeiden hankinta aloitettiin 26.6.2017 ja lopetetaan viimeistään 30.9.2017. Hankittavien osakkeiden yhteismäärä on enintään 30 000 osaketta ja näiden osakkeiden tuottamaa äänimäärää, mikä vastaa noin 0,12 prosenttia Etteplanin kaikista osakkeista tällä hetkellä. Takaisinosto-ohjelmaan voidaan käyttää enintään 285 000 euroa.

Yhtiön hallussa 30.6.2017 oli 45 289 (30.6.2016: 138 192) kappaletta omia osakkeita, joka vastaa 0,18 (30.6.2016: 0,56) prosenttia koko osakekannasta ja äänimäärästä.

Avainhenkilöiden kannustinjärjestelmä

Etteplanin pitkän aikavälin kasvun ja muiden tavoitteiden saavuttamisen edistämiseksi Etteplan Oyj:n hallitus päätti 31.5.2017 uuden osakepohjaisen kannustinjärjestelmän perustamisesta konsernin avainhenkilöille. Järjestelmän tarkoituksena on yhdistää omistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon kasvattamiseksi sekä sitouttaa avainhenkilöt yhtiöön ja tarjota heille kilpailukykyinen yhtiön osakkeiden omistukseen perustuva palkkiojärjestelmä. Järjestelmässä on yksi ansaintajakso, joka sisältää kalenterivuodet 2017-2019. Järjestelmän ansaintakriteerit ovat Etteplan-konsernin liikevaihdon kasvu ja omistaja-arvon kehittyminen (Total Shareholder Return, TSR). Mahdollinen palkkio maksetaan osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Rahana maksettavalla osuudella pyritään kattamaan avainhenkilölle palkkiosta aiheutuvat verot ja veronluonteiset maksut. Järjestelmän kohderyhmään kuuluu noin 20 henkilöä. Järjestelmästä maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään noin 260 000 Etteplan Oyj:n osakkeen arvoa (sisältäen myös rahana maksettavan osuuden). Palkkioina mahdollisesti luovutettavat osakkeet jaetaan yhtiön omistamista osakkeista tai markkinoilta hankittavista yhtiön osakkeista, joten kannustinohjelmalla ei ole osakkeen arvoa laimentavaa vaikutusta.

Liputukset

Etteplan Oyj ei vastaanottanut tammi-kesäkuussa 2017 liputusilmoituksia.

Markkinatakauksen päätyminen

S-Pankki Oy on irtisanonut Etteplanin kanssa aiemmin solmitun LP-markkinatakaussopimuksen. Sopimuksen mukainen markkinatakaus päättyi 31.5.2017. Yhtiö ei aio solmia uutta markkinatakaussopimusta.

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Etteplan vahvisti asemaansa Kiinassa ja osti aiemmin yhteistyrytyksenä toimineen Etteplan Vatable Technology Centre, Ltd -nimisen yhtiön 100-prosenttiseen omistukseensa Vatable Groupilta. Nyt kaupan kohteena olevaan 30 prosenttiin liittyvä kauppahinta maksetaan 35 000 Etteplanin omalla osakkeilla ja osin rahalla. Etteplanin omat osakkeet luovutetaan myyjälle, kun kauppa on rekisteröity Kiinassa, arviolta syyskuussa 2017.

Liiketoiminnan riskit ja epävarmuustekijät

Etteplanin taloudellinen tulos on alttiina useille strategisille, toiminnallisille ja taloudellisille riskeille. Yleisen taloudellisen kehityksen aiheuttama epävarmuus on edelleen Etteplanin liiketoiminnan riski. Globaalin talouden epävarmuus aiheuttaa riskin Etteplanin liiketoiminnalle. Asiakkaiden liiketoiminnan mahdolliset muutokset ovat merkittävä riski Etteplanin liiketoiminnalle.

Yhtiön liiketoiminta perustuu ammattitaitoiseen henkilöstöön. Osaavien ammattilaisten saataavuus on tärkeä tekijä kannattavan kasvun ja liiketoiminnan turvaamiseksi. Henkilöstön vaikeutunut saatavuus erityisesti tietyillä asiantuntija-aloilla oli edelleen liiketoimintariski.

Yleisen taloudellisen kehityksen aiheuttama epävarmuus jatkui vuoden 2017 toisella neljänneksellä. Liiketoiminnalliset riskit ovat edelleen merkittävällä tasolla, mutta niiden ei arvioida kasvavan. Etteplanin riskienhallintakatsaus julkaistiin Talouskatsauksen 2016 sivuilla 80–83.

Markkinanäkymät 2017

Etteplanin liiketoiminnan kehittymiseen vaikuttaa keskeisimmin globaali kone- ja metallituoteteollisuuden kehitys. Toimintaympäristömme kehittyy tällä hetkellä hyvin kaikilla markkina-alueilla. Keski-Euroopan markkinoiden kehityksen odotetaan säilyvän ennallaan. Ruotsin markkinoiden suotuisan tilanteen odotetaan jatkuvan. Suomen markkinatilanne on parantunut ja myönteisen kehityksen odotetaan jatkuvan. Aasian palvelumarkkinoiden kasvun arvioidaan jatkuvan.

Taloudellinen ohjeistus vuodelle 2017, 3.5.2017

Odotamme koko vuoden 2017 liikevaihdon ja liikevoiton kasvavan merkittävästi vuoteen 2016 verrattuna.

Taloustiedottaminen vuonna 2017

Osavuosisikatsaus 1-9/2017

keskiviikkona 25.10.2017

Vantaalla 10. elokuuta 2017

Etteplan Oyj

Hallitus

Lisätietoja: Juha Näkki, toimitusjohtaja, puh. 0400 606 372

Outi Torniainen, viestintä- ja markkinointijohtaja, puh. 040 512 1375

LIITTEET:

Tilinpäätöslyhennelmä ja liitetiedot

Konsernin laaja tuloslaskelma

Konsernitase

Konsernin rahavirtalaskelma

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

Tilinpäätöslyhennelmän liitetiedot

Puolivuosisikatsaus on tilintarkastamaton.

Tiedotteet ja muu yritysinformaatio löytyvät Etteplanin internetsivuilta osoitteesta www.etteplan.com.

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

(1 000 EUR)	4-6/2017	4-6/2016	1-6/2017	1-6/2016	1-12/2016
Liikevaihto	54 314	50 211	109 116	88 814	183 938
Liiketoiminnan muut tuotot	80	47	133	302	517
Materiaalit ja palvelut	-5 112	-3 410	-9 711	-5 291	-13 893
Henkilöstökulut	-36 463	-35 718	-74 630	-64 590	-129 172
Liiketoiminnan muut kulut	-7 293	-7 434	-14 212	-12 727	-26 440
Poistot	-1 309	-1 343	-2 651	-2 260	-4 818
Liikevoitto (EBIT)	4 218	2 352	8 045	4 248	10 131
Rahoitustuotot	61	185	229	430	555
Rahoituskulut	-164	-483	-550	-801	-1 245
Voitto ennen veroja	4 115	2 055	7 725	3 877	9 441
Tuloverot	-942	-304	-1 684	-642	-1 838
Tilikauden voitto	3 173	1 750	6 041	3 235	7 604
Muut laajan tuloksen erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteiseksi					
Ulkomaisen tytäryhtiön nettosijoituksen suojaus	0	26	0	34	82
Muuntoerot	-359	-653	-234	-782	-1 157
Käyvän arvon muutos myytävissä olevat sijoitukset	6	-4	12	-6	-6
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	-353	-630	-222	-754	-1 080
Tilikauden laaja tulos yhteensä	2 820	1 120	5 819	2 480	6 524
Tilikauden tuloksen jakautuminen					
Emoyhtiön omistajille	3 090	1 696	5 941	3 167	7 436
Määräysvallattomille omistajille	83	54	100	68	168
	3 173	1 750	6 041	3 235	7 604
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen					
Emoyhtiön omistajille	2 748	1 067	5 731	2 413	6 356
Määräysvallattomille omistajille	71	53	88	67	168
	2 820	1 120	5 819	2 480	6 524
Emoyhtiön osakkeenomistajille tilikauden tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos					
Laimentamaton osakekohtainen tulos, EUR	0,12	0,08	0,24	0,15	0,33
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, EUR	0,12	0,08	0,24	0,15	0,33

KONSERNITASE

(1 000 EUR)	30.6.2017	30.6.2016	31.12.2016
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset hyödykkeet	3 120	2 671	2 910
Liikearvo	59 515	57 854	58 128
Muut aineettomat hyödykkeet	18 906	19 537	18 036
Myytavissä olevat sijoitukset	695	680	680
Muut pitkäaikaiset saamiset	91	71	41
Laskennalliset verosaamiset	188	260	365
Pitkäaikaiset varat yhteensä	82 513	81 073	80 159
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	307	394	255
Myyntisaamiset ja muut saamiset	51 329	42 339	49 180
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset	145	182	139
Rahavarat	4 273	5 948	4 750
Lyhytaikaiset varat yhteensä	56 054	48 863	54 324
VARAT YHTEENSÄ	138 567	129 937	134 483
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma	5 000	5 000	5 000
Ylikurssirahasto	6 701	6 701	6 701
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	18 524	18 541	18 524
Omat osakkeet	-139	35	-386
Muuntoerot	-2 202	-1 640	-1 981
Muut rahastot	231	219	219
Kertyneet voittovarot	20 452	17 085	17 099
Tilikauden voitto	5 941	3 167	7 436
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä	54 507	49 107	52 613
Määräysvallattomat omistajat	252	64	165
Oma pääoma yhteensä	54 759	49 171	52 777
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	3 487	3 443	3 293
Korolliset velat	19 856	26 359	23 807
Muut pitkäaikaiset velat	726	1 641	649
Pitkäaikaiset velat yhteensä	24 068	31 442	27 750
Lyhytaikaiset velat			
Korolliset velat	16 029	12 275	10 461
Ostovelat ja muut velat	42 623	36 184	42 513
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	1 087	864	982
Lyhytaikaiset velat yhteensä	59 740	49 323	53 956
Velat yhteensä	83 808	80 765	81 706
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	138 567	129 937	134 483

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

(1 000 EUR)	4-6/2017	4-6/2016	1-6/2017	1-6/2016	1-12/2016
Liiketoiminnan rahavirta					
Asiakkailta saadut maksut	53 176	47 885	106 897	85 330	174 644
Maksut liiketoiminnan kuluista	-47 123	-45 469	-97 902	-84 032	-165 607
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	6 052	2 417	8 995	1 298	9 037
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-105	-373	-331	-482	-813
Saadut korot liiketoiminnasta	15	-2	25	12	44
Maksetut välittömät verot	-561	-893	-1 384	-1 362	-2 606
Liiketoiminnan rahavirta (A)	5 400	1 148	7 305	-533	5 661
Investointien rahavirta					
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-564	-808	-961	-896	-1 879
Tytäryhtiöhankinnat, hankintahetken rahavaroilla vähennettynä	-1 657	-20 843	-2 750	-21 262	-22 262
Tulot ehdollisesta saamisesta	0	0	0	215	215
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	0	12	3	18	24
Muiden sijoitusten hankinta	0	0	0	0	-10
Lainasaamisten vähennys	0	5	0	5	45
Investointien rahavirta (B)	-2 220	-21 633	-3 707	-21 920	-23 866
Rahavirta investointien jälkeen (A+B)	3 180	-20 485	3 598	-22 453	-18 204
Rahoituksen rahavirta					
Osakeannista saadut maksut transaktiomenoilla vähennettynä	0	13 954	0	13 954	13 937
Omien osakkeiden hankinta	-50	-16	-50	-163	-693
Lyhytaikaisten lainojen nostot	2 521	10 185	3 278	10 520	11 685
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-844	-13 259	-2 552	-17 137	-22 547
Pitkäaikaisten lainojen nostot	0	19 991	0	20 601	20 601
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	109	-4 549	0	-4 549	-4 569
Rahoitusleasing-velkojen takaisinmaksut	-421	-295	-796	-584	-1 184
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-3 930	-3 046	-3 930	-3 046	-3 046
Rahoituksen rahavirta (C)	-2 615	22 966	-4 051	19 595	14 184
Rahavarojen muutos (A+B+C) lisäys (+) / vähennys (-)	565	2 481	-453	-2 858	-4 020
Rahavarat kauden alussa	3 728	3 412	4 750	8 807	8 807
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	-20	56	-25	-1	-37
Rahavarat kauden lopussa	4 273	5 948	4 273	5 948	4 750

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

Taulukon sarakkeiden selitteet

A) Osakepääoma	F) Muuntoerot
B) Ylikurssirahasto	G) Kertyneet voittovarot
C) Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	H) Yhteensä
D) Muut rahastot	I) Määräysvallattomien omistajien osuus
E) Omat osakkeet	J) Oma pääoma yhteensä

(1 000 EUR)	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Oma pääoma 1.1.2016	5 000	6 701	4 406	225	-949	-863	20 101	34 621	-3	34 618
Laaja tulos										
Tilikauden tulos	0	0	0	0	0	0	7 436	7 436	168	7 604
Käyvän arvon muutos myytävissä olevat rahoitusvarat	0	0	0	-6	0	0	0	-6	0	-6
Ulkomaisen tytäryhtiön nettosijoituksen suojaus	0	0	0	0	0	82	0	82	0	82
Muuntoerot	0	0	0	0	0	-1 200	44	-1 157	0	-1 157
Tilikauden laaja tulos yhteensä	0	0	0	-6	0	-1 118	7 480	6 356	168	6 524
Liiketoimet omistajien kanssa										
Osingonjako	0	0	0	0	0	0	-3 046	-3 046	0	-3 046
Osakeannista saadut maksut transaktiomenoilla vähennettynä	0	0	13 937	0	0	0	0	13 937	0	13 937
Suunnattu osakeanti	0	0	181	0	928	0	0	1 109	0	1 109
Omien osakkeiden hankinta	0	0	0	0	-693	0	0	-693	0	-693
Osakepalkkiot	0	0	0	0	328	0	0	328	0	328
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	0	0	14 118	0	563	0	-3 046	11 635	0	11 635
Oma pääoma 31.12.2016	5 000	6 701	18 524	219	-386	-1 981	24 535	52 613	165	52 777

(1 000 EUR)	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Oma pääoma 1.1.2017	5 000	6 701	18 524	219	-386	-1 981	24 535	52 613	165	52 777
Laaja tulos										
Tilikauden tulos	0	0	0	0	0	0	5 941	5 941	100	6 041
Käyvän arvon muutos myytävissä olevat rahoitusvarat	0	0	0	12	0	0	0	12	0	12
Muuntoerot	0	0	0	0	0	-221	0	-221	-12	-234
Tilikauden laaja tulos yhteensä	0	0	0	12	0	-221	5 941	5 731	88	5 819
Liiketoimet omistajien kanssa										
Osingonjako	0	0	0	0	0	0	-3 930	-3 930	0	-3 930
Osakepalkkiot	0	0	0	0	297	0	-154	143	0	143
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	0	0	0	0	247	0	-4 084	-3 837	0	-3 837
Oma pääoma 30.6.2017	5 000	6 701	18 524	231	-139	-2 202	26 392	54 507	252	54 759

(1 000 EUR)	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Oma pääoma 1.1.2016	5 000	6 701	4 406	225	-949	-863	20 101	34 621	-3	34 618
Laaja tulos										
Tilikauden tulos	0	0	0	0	0	0	3 167	3 167	68	3 234
Käyvän arvon muutos myytävissä olevat rahoitusvarat	0	0	0	-6	0	0	0	-6	0	-6
Ulkomaisen tytäryhtiön nettosijoituksen suojaus	0	0	0	0	0	34	0	34	0	34
Muuntoerot	0	0	0	0	0	-810	30	-781	-1	-782
Tilikauden laaja tulos yhteensä	0	0	0	-6	0	-777	3 196	2 413	67	2 480
Liiketoimet omistajien kanssa										
Osingonjako	0	0	0	0	0	0	-3 046	-3 046	0	-3 046
Osakeannista saadut maksut transaktiomenoilla vähennettynä	0	0	13 954	0	0	0	0	13 954	0	13 954
Suunnattu osakeanti	0	0	181	0	928	0	0	1 109	0	1 109
Omien osakkeiden hankinta	0	0	0	0	-163	0	0	-163	0	-163
Osakepalkkiot	0	0	0	0	219	0	0	219	0	219
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	0	0	14 135	0	984	0	-3 046	12 073	0	12 073
Oma pääoma 30.6.2016	5 000	6 701	18 541	220	35	-1 640	20 251	49 107	64	49 171

TILINPÄÄTÖSLYHENNELMÄN LIITETIEDOT

Yleistä

Etteplan Oyj:n palvelut kattavat teollisuuden laite- ja laitossuunnittelun, sulautettujen järjestelmien ja IoT:n (esineiden internet) sekä teknisen dokumentoinnin ratkaisut. Asiakkaitamme ovat maailman johtavat valmistavan teollisuuden yritykset. Palvelumme parantavat asiakkaittemme tuotteiden ja suunnitteluprosessien kilpailukykyä tuotteen koko elinkaaren ajan. Etteplanin innovatiivisen suunnittelukyvyyn tuloksia on nähtävissä lukuisissa teollisuuden ratkaisuisissa ja arjen tuotteissa.

Vuonna 2016 Etteplanin liikevaihto oli 183,9 miljoonaa euroa. Yhtiön palveluksessa on yli 2 600 asiantuntijaa Suomessa, Ruotsissa, Alankomaissa, Saksassa, Puolassa ja Kiinassa. Etteplan on listattu Nasdaq Helsinki Oy:ssä tunnuksella ETTE.

Etteplan Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 10.8.2017 tämän puolivuositiedotuksen julkistettavaksi.

Laatimisperiaatteet

Puolivuositiedotus on laadittu noudattaen IAS 34 Osavuositiedotukset -standardin vaatimuksia. Puolivuositiedotuksen laadinnassa on noudatettu samoja kirjaamis- ja arvostamisperiaatteita kuin vuoden 2016 tilinpäätöksessä. Vuonna 2017 voimaan tulleilla standardimuutoksilla ja tulkinnoilla ei ollut vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

IFRS 15 ”Myyntituotot asiakassopimuksista” sisältää ohjeistuksen asiakassopimusten perusteella saatavien myyntituottojen kirjaamiseen ja niistä esitettäviin liitetietoihin. Myynnin kirjaaminen voi tapahtua ajan kuluessa tai tietyssä ajankohtana, ja keskeisenä kriteerinä on määräysvalan siirtyminen. Standardia on sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla.

Johto arvioi parhaillaan standardin mahdollisia vaikutuksia. Merkittävimpien tulovirtojen osalta on tehty vaikutusarvio. Arvioinnin tässä vaiheessa näyttää todennäköiseltä, että standardin käyttöönotolla ei ole oleellista vaikutusta kirjattavan myynnin määrään tai kirjaamisen ajoitukseen. Konsernin transaktiointojen määrittämiseen ei sisälly merkittäviä muuttuvia vastikkeita tai rahoituskomponentteja. Konsernissa ei ole tunnistettu asiakassopimusten saamiseen liittyviä aktivoitavia menoja eikä aktivoitavia sopimuksen täyttämistä aiheuttavia menoja. Konserni suunnittelee ottavansa standardin käyttöön täysin takautuvasti 1.1.2018.

Vuoden 2016 tilinpäätös löytyy osoitteesta www.etteplan.com ja laskentaperiaatteet sen sivuilta 14-22.

Tunnuslukujen laskentakaavat löytyvät tämän tiedotteen lopusta.

Arvioiden käyttö

Tämä tiedote sisältää tulevaisuuteen suuntautuvia lausumia, jotka perustuvat johdon tämän hetkisiin oletuksiin ja tiedossa oleviin tekijöihin sekä johdon tämän hetkisiin päätöksiin ja suunnitelmiin. Johto uskoo, että tulevaisuuteen suuntautuvat oletukset ovat perusteltuja. Lopputulokset voivat kuitenkin erota merkittävästi tulevaisuuteen suuntautuvista lausumista johtuen mm. muutoksista taloudessa, markkinoilla, kilpailuolosuhteissa sekä muutoksista sääntely-ympäristössä ja valuuttakursseissa.

Tunnusluvut

(1 000 EUR)	1-6/2017	1-6/2016	1-12/2016	Muutos ed. vuodesta
Liikevaihto	109 116	88 814	183 938	22,9 %
Operatiivinen liikevoitto	8 998	5 090	12 071	76,8 %
Operatiivinen liikevoitto, %	8,2	5,7	6,6	
Liikevoitto (EBIT)	8 045	4 248	10 131	89,4 %
EBIT, %	7,4	4,8	5,5	
Voitto ennen veroja	7 725	3 877	9 441	99,2 %
Voitto ennen veroja, %	7,1	4,4	5,1	
Oman pääoman tuotto, %	22,5	15,4	17,4	
ROCE, %	18,6	12,8	14,8	
Omavaraisuusaste, %	40,1	38,1	40,0	
Korolliset bruttovelat	35 885	38 634	34 269	-7,1 %
Nettovelkaantumisaste, %	57,7	66,5	55,9	
Taseen loppusumma	138 567	129 937	134 483	6,6 %
Bruttoinvestoinnit	5 477	27 979	30 186	-80,4 %
Liiketoiminnan rahavirta	7 305	-533	5 661	1469,2 %
Laimentamaton osakekohtainen tulos, EUR	0,24	0,15	0,33	60,0 %
tulos, EUR	0,24	0,15	0,33	60,0 %
Osakekohtainen oma pääoma, EUR	2,20	1,99	2,14	10,6 %
Henkilöstö keskimäärin	2 638	2 295	2 407	14,9 %
Henkilöstö kauden lopussa	2 731	2 487	2 545	9,8 %

Liikevaihto ja liikevoitto (EBIT) neljänneksittäin

(1 000 EUR)	1-3/2017	1-3/2016	4-6/2017	4-6/2016
Liikevaihto	54 802	38 603	54 314	50 211
Liikevoitto (EBIT)	3 827	1 896	4 218	2 352
EBIT, %	7,0	4,9	7,8	4,7

Poikkeukselliset erät

Erien, jotka ovat joko kokonsa tai luonteensa puolesta olennaisia ja jotka eivät ole toistuvia, katsotaan olevan poikkeuksellisia. Ne esitetään konsernin tuloslaskelmassa asianmukaisissa erissä. Alla olevassa taulukossa on esitetty tuloslaskelman erät, joihin poikkeukselliset erät sisältyvät:

(1 000 EUR)	4-6/2017	4-6/2016	1-6/2017	1-6/2016	1-12/2016
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	15	215	215
Henkilöstökulut ja liiketoiminnan muut kulut	-196	-997	-579	-1 388	-1 886
Liikevoitto (EBIT)	-196	-997	-564	-1 173	-1 671

Operatiivisen liikevoiton täsmäytys

Operatiivinen liikevoitto on vaihtoehtoinen tunnusluku, joka kuvaa yhtiön operatiivista suoritusta-soa: siihen ei sisälly yritysjärjestelyihin liittyviä eriä kuten aineettomien hyödykkeiden poistoja ja lisäkauppahintojen uudelleenarvostuksia. Alla olevassa taulukossa esitetään operatiivisen liikevoiton täsmäytys liikevoittoon (EBIT).

(1 000 EUR)	4-6/2017	4-6/2016	1-6/2017	1-6/2016	1-12/2016
Liikevoitto (EBIT)	4 218	2 352	8 045	4 248	10 131
Yrityshankintoihin liittyvien aineettomien hyödykkeiden poistot	451	559	968	842	1 939
Lisäkauppahintojen uudelleenarvostuserät	0	0	-15	0	0
Operatiivinen liikevoitto	4 669	2 911	8 998	5 090	12 071

Yritysjärjestelyt

SDS Aura Oy

1.6.2017 Etteplan vahvisti suunnitteluosaamistaan hankkimalla turkulaisen laivanrakennukseen liittyviin lujuuslaskelmiin ja teräsrakenteiden suunnitteluun erikoistuneen SDS Aura Oy:n. Hankinta vahvistaa Etteplanin orgaaniseen kasvuun sekä uuden osaamisen hankintaan perustuvaa kasvustrategiaa. SDS Auran palveluksessa hankintahetkellä oli 16 henkilöä.

Kauppahintavastike on yhteensä 1 100 tuhatta euroa koostuen käteisvaroina maksetusta osuudesta sekä ehdollisista vastikkeista. Käteisvaroina maksettu vastike oli yhteensä 550 tuhatta euroa. Käteisvastikkeen lisäksi on sovittu 0-550 tuhannen euron (diskonttaamaton määrä) ehdollisista vastikkeista, joka maksetaan täysimääräisenä mikäli SDS Aura Oy:n tulos tilikaudella 2017 ja 2018 täyttää hankintasopimuksessa määritellyn tavoitetaso ja tietyt henkilöstön vaihtuvuuteen liittyvät ehdot täyttyvät. Ehdollisten vastikkeiden käypä arvo määritetään tuottolähtöistä menetelmää käyttäen. Ehdollisten vastikkeiden käypä arvo hankintahetkellä oli 550 tuhatta euroa.

Hankinnasta syntyi 794 tuhannen euron liikearvo, joka perustuu hankitun yhtiön henkilöstön tekniseen osaamiseen ja yhtiön toimintamalliin. Kirjattu liikearvo ei ole miltään osin vähennyskelpoinen verotuksessa.

Sorona Innovation AB

12.6.2017 Etteplan laajensi Ruotsin liiketoimintaansa hankkimalla tekniseen dokumentointiin erikoistuneen Sorona Innovation AB:n. Hankinta vahvistaa Etteplanin asemaa yhtenä johtavista teknisen dokumentoinnin palveluntarjoajana sekä luo uusia kasvumahdollisuuksia, ei vain Ruotsissa, vaan myös kansainvälisesti. Sorona Innovation AB:n palveluksessa oli hankintahetkellä 9 henkilöä.

Kauppahintavastike on yhteensä 1 616 tuhatta euroa sisältäen käteisenä maksetun osuuden sekä ehdolliset vastikkeet. Ehdolliset vastikkeet, 0-412 tuhatta euroa (diskonttaamaton määrä), maksetaan täysimääräisenä mikäli Sorona Innovation AB:n tulos tilikaudella 2017 saavuttaa

kauppasopimuksessa määritellyn tason ja yhtiön integraatioon liittyvät ehdot täyttyvät. Ehdollisten vastikkeiden käypä arvo määritetään tuottolähtöistä menetelmää käyttäen. Ehdollisten vastikkeiden käypä arvo hankintahetkellä oli 412 tuhatta euroa.

Hankinnasta syntyi 907 tuhannen euron liikearvo, joka perustuu hankitun yhtiön tietotaitoon sekä konsernin ja hankitun yhtiön toimintojen yhdistämisen tuottamaan synergiaetuuun. Kirjattu liikearvo ei ole miltei osin vähennyskelpoinen verotuksessa.

Hankinnat yhteensä

Seuraavassa taulukossa esitetään yhteenveto hankituista yhtiöistä maksetusta vastikkeesta sekä alustavat määrät hankintahetkillä kirjatusta, hankituista varoista ja vastattavaksi otetuista veloista.

Luovutettu vastike:	(1 000 EUR)
Käteisvastike	1 754
Ehdollinen vastike	962
Luovutettu vastike yhteensä	2 716
Varat ja velat	
Aineelliset hyödykkeet	54
Aineettomat hyödykkeet	21
Asiakassuhteet (aineettomat hyödykkeet)	975
Myynti- ja muut saamiset	567
Rahavarat	97
Varat yhteensä	1 714
Lyhytaikaiset velat	490
Laskennallinen verovelka	208
Velat yhteensä	698
Nettovarallisuus	1 015
Liikearvon syntyminen hankinnassa:	
Luovutettu vastike	2 716
Hankitun kohteen yksilöitävissä oleva nettovarallisuus	-1 015
Liikearvo	1 701

Hankintoihin liittyvät kulut, 43 tuhatta euroa, sisältyvät liiketoiminnan muihin kuluihin konsernituloslaskelmassa.

Aineelliset hyödykkeet

AINEELLISET HYÖDYKKEET 2017 (1 000 EUR)	Maa- ja vesialueet	Koneet ja kalusto	Koneet ja kalusto, rahoitusleasing	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	19	12 954	7 639	842	21 454
Muuntoerot	0	-62	-9	-3	-73
Tytäryritysten hankinta	0	54	0	0	54
Lisäykset	0	428	518	30	976
Siirrot erien välillä	0	16	0	0	16
Vähennykset	0	-5	0	0	-5
Hankintameno 30.6.	19	13 386	8 148	869	22 422
Kertyneet poistot 1.1.	0	-11 250	-6 551	-743	-18 544
Muuntoerot	0	54	7	2	64
Siirtojen kertyneet poistot	0	2	0	0	2
Vähennysten kertyneet poistot	0	0	0	0	0
Tilikauden poisto	0	-364	-443	-17	-824
Kertyneet poistot 30.6.	0	-11 558	-6 987	-758	-19 303
Kirjanpitoarvo 30.6.2017	19	1 828	1 162	111	3 120

AINEELLISET HYÖDYKKEET 2016 (1 000 EUR)	Maa- ja vesialueet	Koneet ja kalusto	Koneet ja kalusto, rahoitusleasing	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	19	11 760	7 022	832	19 633
Muuntoerot	0	-100	-22	-2	-124
Tytäryritysten hankinta	0	724	0	0	724
Lisäykset	0	175	284	23	482
Siirrot erien välillä	0	1	0	0	1
Vähennykset	0	-1	-14	-12	-26
Hankintameno 30.6.	19	12 560	7 270	840	20 689
Kertyneet poistot 1.1.	0	-10 910	-5 832	-713	-17 454
Muuntoerot	0	89	16	1	106
Yritysostojen kertyneet poistot	0	-38	0	0	-38
Vähennysten kertyneet poistot	0	4	14	0	18
Tilikauden poisto	0	-253	-382	-15	-650
Kertyneet poistot 30.6.	0	-11 108	-6 184	-727	-18 019
Kirjanpitoarvo 30.6.2016	19	1 452	1 086	113	2 671

Aineettomat hyödykkeet

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET 2017 (1 000 EUR)	Sisäisesti kehitettyt		Muut aineettomat hyödykkeet	Muut aineettomat hyödykkeet, Ennako-		Liikearvo	Yhteensä
	Aineettomat oikeudet	aineettomat hyödykkeet		rahoitusleasing	maksut		
Hankintameno 1.1.	11 689	2 581	20 237	2 293	73	58 128	95 002
Muuntoerot	-64	0	-30	-3	0	-315	-411
Tytäryritysten hankinta	21	0	0	0	0	0	21
Lisäykset	122	138	978	1 285	198	1 701	4 422
Siirrot erien välillä	-1	0	0	0	-15	0	-16
Vähennykset	0	0	0	0	0	0	0
Hankintameno 30.6.	11 766	2 719	21 185	3 576	256	59 515	99 018
Kertyneet poistot 1.1.	-10 374	-1 480	-5 093	-1 891	0	0	-18 839
Muuntoerot	46	0	19	2	0	0	68
Tilikauden poisto	-332	-175	-968	-352	0	0	-1 827
Kertyneet poistot 30.6.	-10 659	-1 655	-6 042	-2 241	0	0	-20 597
Kirjanpitoarvo 30.6.2017	1 107	1 065	15 144	1 335	256	59 515	78 421

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET 2016 (1 000 EUR)	Sisäisesti kehitettyt		Muut aineettomat hyödykkeet	Muut aineettomat hyödykkeet, Ennako-		Liikearvo	Yhteensä
	Aineettomat oikeudet	aineettomat hyödykkeet		rahoitusleasing	maksut		
Hankintameno 1.1.	11 212	1 799	9 610	2 000	106	42 734	67 461
Muuntoerot	-52	0	-43	-7	0	-676	-778
Tytäryritysten hankinta	189	175	10 861	0	0	0	11 225
Lisäykset	258	118	5	274	33	15 797	16 485
Siirrot erien välillä	-76	182	0	0	-106	0	0
Hankintameno 30.6.	11 530	2 274	20 434	2 267	33	57 854	94 393
Kertyneet poistot 1.1.	-9 485	-1 130	-3 176	-1 519	0	0	-15 311
Muuntoerot	30	0	20	6	0	0	55
Yritystojen kertyneet poistot	-114	-27	0	0	0	0	-142
Siirtojen kertyneet poistot	-1	0	0	0	0	0	-1
Tilikauden poisto	-392	-178	-841	-195	0	0	-1 605
Kertyneet poistot 30.6.	-9 961	-1 336	-3 997	-1 708	0	0	-17 003
Kirjanpitoarvo 30.6.2016	1 569	938	16 437	559	33	57 854	77 391

Korolliset velat

(1 000 EUR)	30.6.2017	30.6.2016	31.12.2016
Pitkäaikainen	19 856	26 359	23 807
Lyhytaikainen	16 029	12 275	10 461
Yhteensä	35 885	38 634	34 269

Vakuudet ja vastuusitoumukset

(1 000 EUR)	30.6.2017	30.6.2016	31.12.2016
Omasta puolesta annetut vakuudet			
Yrityskiinnitykset	320	320	320
Pantatut osakkeet	120	120	120
Muut annetut vakuudet	100	0	0
Leasing-sopimuksista maksettavat määrät			
Erääntyy alle vuoden kuluessa	2 250	2 117	2 195
Erääntyy 1-5 vuoden kuluttua	2 615	1 588	2 486
Yhteensä	5 405	4 145	5 121

Segmenttiraportointi

Yhtiöllä on yksi toimintasegmentti, jonka tuotot koostuvat pääosin palveluiden tuottamisesta. Yhtiö toimii pääasiallisesti seitsemällä maantieteellisellä alueella. Alla oleva taulukko esittää tuottojen ja pitkäaikaisten varojen maantieteellisen jakautumisen. Maantieteellisten alueiden tuotot esitetään myyjän sijainnin mukaan ja pitkäaikaiset varat esitetään varojen sijainnin mukaan. Etteplan Kiinan toimintojen myynti tapahtuu sekä paikallisesti että muiden konserniyhtiöiden kautta ja sisältyy siksi osittain muiden alueiden tuottoihin.

(1 000 EUR)	4-6/2017	4-6/2016	1-6/2017	1-6/2016	1-12/2016
Tuotot					
Suomi	37 319	34 780	75 785	59 337	125 749
Puola	1 260	499	1 950	499	1 558
Ruotsi	11 329	11 504	22 871	22 278	41 778
Kiina	1 384	995	2 524	1 711	3 863
Hollanti	2 110	1 856	4 069	3 878	7 960
USA	70	83	349	105	398
Saksa	842	495	1 568	1 006	2 631
Yhteensä	54 314	50 211	109 116	88 814	183 938

(1 000 EUR)	30.6.2017	30.6.2016	31.12.2016
Pitkäaikaiset varat *			
Suomi	48 399	46 288	46 643
Puola	94	90	103
Ruotsi	25 108	24 262	23 800
Kiina	2 395	2 644	2 575
Hollanti	4 530	5 229	4 894
USA	0	0	0
Saksa	1 105	1 621	1 099
Yhteensä	81 631	80 133	79 114

* Konsernin muut pitkäaikaiset varat kuin rahoitusinstrumentit, laskennalliset verosaamiset ja työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuusjärjestelyihin liittyvät varat.

Osavuosituotolla 1.1. - 30.6.2017 konsernin tuotot yhdeltä yksittäiseltä asiakkaalta olivat 10 984 tuhatta euroa, mikä on yli 10 prosenttia konsernin koko liikevaihdosta.

Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot

Käyvän arvon hierarkia

Seuraavissa taulukoissa esitetään käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit arvostusmenetelmän mukaan jaoteltuina. Käytetyt tasot on määritelty seuraavasti:

Taso 1: Täysin samanlaisille varoille tai veloille noteeratut (oikaisemattomat) hinnat toimivilla markkinoilla.

Taso 2: Muut syöttötiedot kuin tasoon 1 sisältyvät noteeratut hinnat, jotka kyseiselle omaisuus-erälle tai velalle on havainnoitavissa joko suoraan (ts. hintana) tai epäsuorasti (ts. hinnoista johdettuina).

Taso 3: Syöttötiedot, jotka eivät perustu havainnoitavissa olevaan markkinatietoon (muut kuin havainnoitavissa olevat syöttötiedot).

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjatut myytävissä olevat rahoitusvarat

(1 000 EUR)	2017				2016			
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Listatut osakkeet	185	0	0	185	170	0	0	170
Toimitilaosakkeet	0	480	0	480	0	480	0	480
Listamattomat osakkeet	0	0	30	30	0	0	30	30
Yhteensä 30.6.	185	480	30	695	170	480	30	680

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattujen myytävissä olevien rahoitusvarojen täsmäytys

(1 000 EUR)	2017				2016			
	Listatut osakkeet	Toimitilaosakkeet	Listamattomat osakkeet	Yhteensä	Listatut osakkeet	Toimitilaosakkeet	Listamattomat osakkeet	Yhteensä
Alkusaldo 1.1.	170	480	30	680	177	480	30	687
Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut tuotot/kulut	15	0	0	15	-7	0	0	-7
Lisäykset	0	0	0	0	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 30.6.	185	480	30	695	170	480	29	680

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjatut rahoitusvelat

(1 000 EUR)	2017				2016			
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Tytäryhtiöiden hankintavelka	0	0	1 643	1 643	0	0	1 250	1 250
Yhteensä 30.6.	0	0	1 643	1 643	0	0	1 250	1 250

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattujen rahoitusvelkojen täsmäytys

(1 000 EUR)	2017		2016	
	Tytäryhtiöiden hankintavelka	Yhteensä	Tytäryhtiöiden hankintavelka	Yhteensä
Alkusaldo 1.1.		1 568	0	0
Lisäykset		962	1 250	1 250
Tuloslaskelmaan kirjatut tuotot/kulut		-15	0	0
Maksusuoritus		-871	0	0
Kirjanpitoarvo 30.6.		1 643	1 250	1 250

Lähipiiritapahtumat

Konsernin lähipiiriin luetaan henkilöt, joilla on konsernissa määräysvalta, yhteinen määräysvalta tai huomattava vaikutusvalta sekä konsernin johtoon kuuluvat avainhenkilöt, joita ovat hallituksen ja johtoryhmän jäsenet mukaan lukien toimitusjohtaja. Muina lähipiiriin kuuluvina yhtiöinä pidetään yhtiöitä, jotka ovat edellä mainittujen henkilöiden määräysvallassa tai yhteisessä määräysvallassa. Yhtiön lähipiiriin kuuluu lisäksi lopullista määräysvaltaa käyttävä Ingman Group Oy Ab ja sen konserniyritykset.

Lähipiirin kanssa toteutuivat seuraavat liiketapahtumat:

(1 000 EUR)	30.6.2017	30.6.2016	31.12.2016
Palveluiden myynnit ja ostot sekä niistä johtuvat saamiset ja velat			
Palveluiden myynnit muille lähipiiriin kuuluville	306	0	217
Palveluiden ostot muilta lähipiiriin kuuluvilta yhtiöiltä	18	18	36
(1 000 EUR)			
Lähipiiriin kuuluvilta osapuolilta saadut lainat			
Kauden alussa	0	0	0
Tilikaudella nostetut lainat	0	10 000	10 000
Korot	0	28	28
Muunto osakkeiksi	0	-9 807	-9 807
Takaisinmaksut	0	-221	-221
Kauden lopussa	0	0	0

Tunnuslukujen laskentakaavat

Orgaaninen kasvu

$$\frac{(\text{liikevaihto tarkastelukaudella} - \text{liikevaihto vertailukaudella} - \text{hankitun yhtiön tuottama liikevaihto tarkastelukaudella}) \times 100}{\text{liikevaihto vertailukaudella}}$$

Operatiivinen liikevoitto

liikevoitto (EBIT) + yrityshankintoihin liittyvien aineettomien hyödykkeiden poistot +/- lisäkauppahintojen uudelleenarvostuserät

Oman pääoman tuotto prosentti (ROE)

$$\frac{(\text{tulos ennen veroja ja määräysvallattomien omistajien osuutta} - \text{verot}) \times 100}{(\text{oma pääoma} + \text{määräysvallattomien omistajien osuus}) \text{ keskiarvo}}$$

Sitoutuneen pääoman tuotto prosentti (ROCE), ennen veroja

$$\frac{(\text{tulos ennen veroja ja määräysvallattomien omistajien osuutta} + \text{korkokulut ja muut rahoituskulut}) \times 100}{(\text{taseen loppusumma} - \text{korottomat velat}) \text{ keskiarvo}}$$

Omavaraisuusaste, %

$$\frac{(\text{oma pääoma} + \text{määräysvallattomien omistajien osuus}) \times 100}{\text{taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}}$$

Nettovelkaantumisaste, %

$$\frac{(\text{korollinen vieras pääoma} - \text{rahat ja pankkisaamiset ja rahoitusarvopaperit}) \times 100}{\text{oma pääoma} + \text{määräysvallattomien omistajien osuus}}$$

Osakekohtainen tulos

$$\frac{(\text{tulos ennen veroja ja määräysvallattomien omistajien osuutta} - \text{verot} - \text{määräysvallattomien omistajien osuus})}{\text{osakkeiden osakeantioikaistu keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana}}$$

Osakekohtainen oma pääoma

$$\frac{\text{oma pääoma}}{\text{osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$$